

© Michiel Hendryckx

Het groenhout van mijn geheugen

PETER DE RIJK

Het debuut *Stamboomverzen* van **Lander Cornelis** is verrassend voor diegenen die een poëtisch vervolg verwacht hadden op zijn roman *Kotegeishi* (2012), die gaat over waanzin. Van waanzin is hier geen sprake. Cornelis blijft deze keer heel dicht bij huis en portretteert zijn omvangrijke familie, zijn clan, in 43 intieme gedichten.

De Scandinavische, Germaanse en Griekse mythologie komt daarbij regelmatig ter sprake. Voor wie de wereld van Yggdrasil een blinde vlek vormt, is een beknopte uitleg van de verwijzingen toegevoegd. Ieder gedicht is aan iemand opgedragen, met stevast een omschrijving van zijn of haar plek in de stamboom: mijn oudste nicht, mijn neefje en petekind... Vaak verzinken verzen rond familie in larmoyant, nostalgisch geneuzel, echter niet bij Cornelis. Zijn clan vormt het uitgangspunt voor een reeks gedichten die voor originele observaties, vergelijkingen en schoonheid zorgt, waarbij veelvuldig gebruik wordt gemaakt van rijm, binnenrijm en assonantie.

Cornelis beweegt zich al dichtend van de legenden uit de Edda naar modernere tijden. Eerst lezen we, geheel in de stijl van mythische sagen, over 'een vrouw uit hout gemaakt', of wordt het blauw in de wimpers van de vriendin van zijn broer vergeleken met dat van het verenkleed van een kauw. Vervolgens verast hij met regels die aan dichters als Lord Byron of John Keats doen denken. Simpele klare taal die ontroert. 'uw voetstap is van gras / uw wandeling een roze damast / van dat was is en was.' Cornelis strooit ook met wijsheden als 'denk niet dat het ooit beter wordt / twijfel is het leven', of: 'aan groter worden hangt geen rijp / tenzij die van de vorst / die stilstaat in uw ogenblik / waarop gij iets begrijpt.' Waarheden als koeien, helder en vindingrijk opgeschreven.

Met veel gevoel voor taal weet Cornelis de woorden te vinden die het beste bij zijn onderwerp passen. In het gedicht over zijn oudste zus, een schooljuf, beschrijft hij haar beroep: 'u voedt met bordkrijt leven op / tot wie zij uit zichzelf zijn.' En iets verder: 'het gras glanst om uw groene ogen / die spiegelen het verschil / tussen vlijt en slordig zijn / en wat kan worden verdragen.' Ook het gedicht voor Peter bestaat uit passende woorden bij zijn job: 'observatie heet uw naam / in verticaal bekijken / er vlijmt in u een scherper zijn / dan wij vaak vernamen / en in uw precieze handen / gaat de wereld stieter lijken.' En in het gedicht voor zijn vriendin Elisa gebruikt Cornelis het woordenpalet van het Hooglied, maar dan wel in een moderne variant.

De gedichten klinken klassiek, lijken soms een echo van iets wat je kent, maar blijken wel degelijk gloednieuw. Cornelis beschrijft het maken van gedichten zo:

breek de ketenen van uw poëzie
vecht vrij wat niet te zeggen is
spin zinnen van honing en vlas
houd uw wereld in balans
en monkel en geniet.

Met *Stamboomverzen* heeft Lander in heerlijke verzen zijn familiealbum voltooid.

plots, overvalt zowel het lyrisch ik als de lezer, en is daarom (licht) verontrustend. En ook de openingsregel van het volgende gedicht, 'aanwijzingen', is van dit kaliber: 'het helpt om de kleurpotloden op volgorde te leggen'. Deze woorden hebben een suggestieve lading – het vermoeden van een angst, een dwang, een bezwering, een diepliggende kiem van paniek; een kalmerend patroon. De lezer denkt: wat moet er gekalmeerd of bezworen worden?

Wanneer De Wit sterker haar intuïtie laat spreken dan haar verstandelijke en reflectieve vermogen, is zij in staat sterke, pakkende poëzie te schrijven.

DORIEN DE WIT
EINDIG DE DAG NOOIT
MET EEN VRAAG
DE ARBEIDERSPERS.
AMSTERDAM, 2021
80 P. / € 18,99

LANDER CORNELIS
STAMBOOMVERZEN
DE ZEEF, GENT, 2020
56 P. / € 17,00